

Sygnatura akt IV Ka 911/22

1.

2. WYROK

2.1. W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2022 r.

4. Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

1. Przewodnicząca:	1. SSO Agnieszka Połyniak
1. Protokolant:	1. Ewa Ślemp

przy udziale Marka Bzunka Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2022 r.

6. sprawy R. A.

7. syna W. i R. z domu N.

8. urodzonego (...) w N.

9. oskarżonego z art. 207 § 1 kk

10. na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

11. od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

12. z dnia 27 czerwca 2022 r. sygnatura akt II K 104/22

14. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE			
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 911/22	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			

<p>1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>wyrok Sądu Rejonowego w Kłodzku z 27 czerwca 2022r., sygn. akt II K 104/22</p>	
<p>1.2. Podmiot wnoszący apelację</p>	
<p># oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># oskarżyciel posiłkowy</p>	
<p># oskarżyciel prywatny</p>	
<p># obrońca</p>	
<p># oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># inny</p>	
<p>1.3. Granice zaskarżenia</p>	
<p>1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</p>	

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć		

	wpływ na treść orzeczenia			
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia			
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka			
#	art. 439 k.p.k.			
#	brak zarzutów			
1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)				

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu		
<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>				
Lp.	Zarzut			
3.1.	<p>Prokuratora zarzucił:</p> <p>1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 70§2 k.k. poprzez jego niezastosowanie i orzeczenie wobec oskarżonego R. A. środka probacyjnego na podstawie art. 70§1 k.k. w postaci zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności na okres próby 1 (jednego) roku, podczas gdy ustawodawca dla sprawców przestępstw z użyciem przemocy na szkodę wspólnie zamieszkującej przewidział w tym przepisie okres zawieszenia kary w granicach od 2 (dwóch) lat do 5 (pięciu) lat;</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>		

2. obrazę przepisów
praw materialnego,
tj. art. 73§ 2
k.k. poprzez jego
niezastosowanie i
niepoddanie
oskarżonego
dozorowi kuratora
w okresie próby,
podczas gdy
ustawodawca dla
sprawców
przestępstw z
użyciem przemocy
na szkodę osoby
wspólnie
zamieszkującej
przewidział w tym
przepisie
obligatoryjny dozór;

3. rażącą
niewspółmierność
wymierzonej
oskarżonemu R. A.
kary za czyn
kwalifikowany z art.
207§1 k.k. w
wymiarze 6 miesięcy
pozbawienia
wolności wskutek
niedostatecznego
uwzględnienia
okoliczności
obciążających, a
w szczególności
stopnia winy i
społecznej
szkodliwości czynu
zarzuconego
oskarżonemu, jak
również celów
zapobiegawczych i
wychowawczych, a
także potrzeb w
zakresie
kształtowania
świadomości
prawnej

	<p>społeczeństwa i w konsekwencji wymierzenia oskarżonemu kary rażąco niskiej;</p> <p>4. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, które miało wpływ na jego treść, a podlegające na wskazaniu że sytuacja materialna oskarżonego uzasadnia zwolnienie R. A. od ponoszenia kosztów sądowych, podczas gdy analiza jego sytuacji rodzinnej, majątkowej i wysokości dochodów, jak również względy słuszności przemawiają za zasądzeniem od oskarżonego kosztów sądowych</p>			
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>				
<p>Choć z niektórymi zarzutami apelacji prokuratora można zgodzić się (tymi dotyczącymi obrazy prawa materialnego z uwagi na pominięcie przez Sąd orzekający faktu, iż K. A. zamieszkiwała</p>				

wspólnie z oskarżonym), to jednakże apelację tę uznać należy za co najmniej przedwczesną. Sąd I instancji procedując dopuścił się bowiem uchybień tego rodzaju, że Sąd odwoławczy zobligowany był uchylić zaskarżone orzeczenie, Nie można bowiem nie dostrzec, że zaskarżony wyrok wydany został z naruszeniem art. 440 k.p.k. wynikającym z rażącej obrazy przepisów postępowania - art. 182§1 k.p.k., co rzutowało na treść wyroku.

Przepis art. 440 k.p.k. z uwagi na swój wyjątkowy charakter, ma zastosowanie tylko wtedy, gdy popełnione przez sąd pierwszej instancji uchybienia procesowe są rażące i ponadto miały - nie tylko potencjalny, ale realny, rzeczywisty wpływ na treść wyroku. Ta "rażąca niesprawiedliwość" w rozumieniu art. 440 k.p.k. musi być nie tylko "oczywistą" - a więc "widoczną na pierwszy rzut

oka", "niewątpliwą"
- ale też ma
wyrażać poważny
"ciężar gatunkowy"
uchybień, które
legło u podstaw
wydania orzeczenia
dotkniętego "rażącą
niesprawiedliwością".
Rzecz więc dotyczy
nie każdej
"niesprawiedliwości"
wydanego
orzeczenia, a jedynie
takiej, której nie
można pogodzić
choćby z zasadą
rzetelnego procesu
wiążąca się nie
tylko z łatwością
stwierdzenia jej
zaistnienia (a więc
nie tylko z
niesprawiedliwością
oczywistą), ale i
stopniem natężenia
owej
niesprawiedliwości,
która właśnie musi
mieć charakter
rażący, czyli bardzo
duży (tak Sąd
Najwyższy m.in. w
postanowieniu z 25
maja 2021 r. , sygn.
II KK 138/21, Lex
nr 3245229 oraz w
postanowieniu z 24
marca 2022r., sygn.
I KK 13/22, Lex r
3418003).

W przedmiotowej
sprawie kluczowych
ustaleń dokonał
Sąd meriti w
oparciu o zeznania
pokrzywdzonej K. A.
- żony oskarżonego,
córci - J. A.,

jak też brata żony
- S. G.. Osoby
te nie uczestniczyły
w rozprawie, a
ich zeznania zostały
odczytane (k. 152v),
mimo iż jako
osobom najbliższym
dla oskarżonego R.
A. przysługiwało im
prawo do odmowy
złożenia zeznań (art.
182§1 k.p.k.). Kiedy
nadto uwzględni
się treść pism
K. A., którymi
Sąd I instancji
dysponował przed
rozprawą (k. 136,
143), w których to
stwierdziła m.in., iż
wnosiła "o wycofanie
wszelkich oskarżeń i
zaniechanie
prowadzenia
sprawy", to nie
sposób
kategorycznie
ustalić, iż ani ona,
ani też nikt z
pozostałych osób,
którym prawo do
odmowy złożenia
zeznań
przysługiwało, z
uprawnienia tego
nie zamierzali
skorzystać. Wszak z
treści art. 186 § 1
k.p.k. jednoznacznie
wynika, że jeżeli
osoba uprawniona
do odmowy złożenia
zeznania na
podstawie art. 182
§ 1 k.p.k., odmówi
zeznań najpóźniej
przed rozpoczęciem
pierwszego zeznania
w postępowaniu

sądowym, to
wówczas
niedopuszczalne jest
przyjęcie w poczet
materiału
dowodowego
poprzednio
złożonych zeznań,
które świadek
składał bez
korzystania z
uprawnienia
wymienionego w art.
182 § 1 k.p.k.

Sąd meriti
oświadczeń od osób
uprawnionych do
odmowy złożenia
zeznań w zakresie
tego, czy z
tego uprawnienia
korzystają, czy też
nie, nie odebrał,
a mimo tego,
konstruuje stan
faktycznych,
wykorzystał ich
depozycje i na tej
podstawie stwierdził
sprawstwo R. A.
oraz uznał jego
winę. W sytuacji,
kiedy są to nader
istotne dowody,
takiego sposobu
procedowania Sądu
a quo zaaprobować
nie może. Sąd
ten nie tylko
naruszył zasadę
bezpośredniości, ale
przede wszystkim
prawo oskarżonego
do rzetelnego
procesu, w trakcie
którego
respektowane będą
zarówno jego prawa,
jak też i świadków,

<p>zaś ustalenia faktyczne czynione będą na podstawie dowodów, które w sposób prawidłowy i legalny wprowadzone zostaną do procesu.</p> <p>Skoro zastosowanie art. 440 k.p.k. może mieć miejsce w wypadku każdego z uchybień wymienionych w art. 438 k.p.k., które mają wpływ na treść wyroku, to obowiązkiem sądu odwoławczego jest orzec poza zakresem zaskarżenia i podniesionych zarzutów, gdy zaistniało uchybienie rangi względnej przyczyny odwoławczej, które przybrało formę skrajnie wadliwą, niedającą się zaakceptować w takim stopniu, że konieczne jest wyeliminowanie orzeczenia z obrotu prawnego. Taka też sytuacja ma miejsce w omawianej sprawie.</p>			
<p>Wniosek</p>			
<p>o zmianę wyroku w pkt I poprzez orzeczenia wobec oskarżonego na podstawie art. 207§1 k.k. kary 1</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>		

<p>roku pozbawienia wolności, na podstawie art. 69§1 i 2 k.k. i art. 70§2 k.k. określenie okresu próby na okres 5 (pięciu) lat i na podstawie art. 73§2 k.k. oddanie oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego, jak również zasądzenie kosztów sądowych w tym opłaty.</p>			
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>			
<p>Z powodów wskazanych powyżej wniosek apelującego o zmianę zaskarżonego wyroku na niekorzyść R. A. nie mógł być uwzględniony. Kwestie ewentualnej kary, środków probacji, jak też ponoszenia kosztów sądowych będą mogły stanowić przedmiot uwagi sądu orzekającego jedynie wówczas, kiedy po prawidłowo przeprowadzonym postępowaniu dowodowym sąd ten dojdzie do przekonania, iż dysponuje dowodami, które</p>			

<p>wskazują na sprawstwo oskarżonego, a jego wina i stopień społecznej szkodliwości czynu, którego miałby się dopuścić będą ku temu uprawniały. Obecnie jedynie dopuszczalnym rozstrzygnięciem jest wyeliminowanie z obrotu prawnego zaskarżonego wyroku poprzez jego uchylenie.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>4.1.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>		
<p>5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>5.1.1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>	

Zwiąże o powodach utrzymania w mocy			
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji			
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwiąże o powodach zmiany			
1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
wobec stwierdzenia, iż utrzymanie wyroku skazującego			

w tym przypadku byłoby rażąco niesprawiedliwie, a zmiana na korzyść oskarżonego - na obecnym etapie rozpoznania sprawy, w sytuacji, kiedy nie przeprowadzono przed sądem żadnego dowodu, poprzestając jedynie na ich odczytaniu w trybie art. 392§1 k.p.k., w tym także z naruszeniem art. 182§1 k.p.k. - także nie jest możliwa, jedynie dopuszczalnym rozstrzygnięciem było uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, by sąd I instancji przeprowadził na nowo całe postępowanie, respektując nie tylko prawa oskarżonego, ale i świadków i dopiero na tej podstawie dokonał ustaleń w zakresie odpowiedzialności karnej R. A. za czyn z art. 207§1 k.k.

5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięzłe o powodach uchylene i umorzenia ze wskazaniem			

szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
Przy ponowny rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy winien uzyskać oświadczenia od osób, którym przysługuje prawo do odmowy złożenia zeznań, przeprowadzić następnie te dowody, którymi będzie dysponował i na tej podstawie ustalić czy R. A. jest sprawcą czynu z art. 207§1 k.k. (a wydaje się, że jest) oraz ocenić stopień jego winy oraz społecznej szkodliwości jego występku oraz rozważyć czy i na jaką karę zasługuje oraz jakie ewentualne środki probacji winny mieć zastosowanie.			

1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia wyroku z	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia wyroku z	Przytoczyć okoliczności	
7. PODPIS		
SSO Agnieszka Połyniak		

1.11. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator Prokuratury Rejonowej w Strzelinie	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wyrok Sądu Rejonowego w Kłodzku z 27.06.2022r. w zakresie kary na niekorzyść oskarżonego R. A.	
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	

# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		

#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana